

MIELENKIINTOINEN EDUSTAJAKOKOUS

Eilen, kesäkuun 12:nä, Harkovissa alkoi mielenkiintoinen edustajakokous. Se on mielenkiintoinen kahdessakin suhteessa. Ensinnäkin se on ensimmäinen zemstvojen yleinen edustajakokous, joka käsittelee kansanopetuksen tilastointia. Toiseksi se on saanut osakseen erikoista huomiota hallinnolliselta taholta. Hallinnollinen taho on *määrännyt* edustajakokouksen puheenjohtajan, se on myös „seulonut” asianymmärtäjät, niin kuin B. Veselovski on kertonut „Ruskoje Slovoissa”. Lehdistön edustajia ei ole kokoukseen päästetty.

Tuskin nämä toimenpiteet — jotka „venäläisestäkin” näkökulmasta katsottuna näyttävät liian... varokeinoin turvatuilta — lienevät selitettävissä sillä, että edustajakokous on koolla eräässä Ukrainan keskuksista. Zemstvojen yleiseen kokoukseen eivät saavu yksinomaan ukrainalaiset tilastotyöntekijät ja zemstvomiehet²⁶⁹, vaan tämän alan työntekijät Venäjän kaikista kansallisuuksista.

Edustajakokouksen harrastuspiiri ei taida oikein miellyttää hallinnollista tahoja, — vaikka käsiteltävänä onkin vain tilastoinnin järjestäminen, se, mitä on tehty ja miksi on tehty vähän, kun pitäisi tehdä enemmän ja paremmin.

Kansanopetustyö on Venäjällä jäänyt jälkeen pahemmin kuin missään muualla maailmassa. Duuman jäsen Badajev mainitsi puheessaan, että jopa neekerien keskuudessa Amerikassa lasketaan olevan kaiken kaikkiaan 44% lukutaidottomia — Euroopassa prosentti tai pari prosenttia, — kun taas Venäjällä on 79% lukutaidottomia!

Viime aikana kansanopetus on kuitenkin tuhansista esteistä huolimatta kasvanut ja kehittynyt entistä nopeammin. Totuuden tietäminen kansanopetustyön tilasta — siinä seikka, joka kiinnostaa suoranaisesti ja läheisesti yleensä kansanjoukkoja ja erikoisesti työväenjoukkoja.

Kansanopetuksen tilastointi olisi helposti järjestettävissä eurooppalaiseen malliin. Kukin opettaja voisi vaivatta antaa vuosittain tiedot jokaisesta oppilaasta (ikä, kansallisuus, kotiolot, vanhempien taloudellinen asema j.n.e.) sekä jokaisesta opettajasta (sivistys, palkan suuruus, työpäivä, kansallisuus y.m. y.m.s.). Käsittelemällä joka vuosi tällaiset tiedot pienehkö määrä tilastomiehiä voisi tarjota valtion käytettäväksi mitä runsainta ja arvokkainta aineistoa sivistysoloista, nuoren polven kasvatuksesta ja opetuksesta sekä monelta muulta kansan elämän alalta... jos... niin, jos... Lehdistön edustajia ei ole päästetty Harkovin edustajakokoukseen, kokouksen puheenjohtaja on määrätty, asiasta selvillä olevat henkilöt on „Russkoje Slovon” avustajan B. Veselovskin kertoman mukaan seulottu tarkoin hallinnollisen tahon toimesta.

Puhuimme pötyä kansanopetustyön eurooppalaisesta tilastoinnista. Kaukana Euroopasta! Olkaamme mieluummin vaihi.

„Pravda” № 134,
kesäkuun 13 pnä 1913
Allekirjoitus: N.

Julkaistaan
„Pravda” lehden tekstin mukaan